Assurbanipalin kirjasto

Assurbanipalin kirjasto oli kirjasto, jonka keräsi Assyrian kuninkaana vuosina 669- 629 eaa ollut Assurbanipal. Kirjastoa pidetään maailman ensimmäisenä järjestelmällisesti kerättynä ja järjestettynä kirjastona. Kirjaston mahdollista alkuperäistä nimeä ei tiedetä, vaan kirjastolle ovat antaneet nimen sen löytäneet arkeologit. Kirjasto sijaitsi Assyrian kuninkaiden hallintokaupungissa Ninivessä, joka sijaisee nykyisessä Irakissa lähellä Mosulia. [1]

Assurbanipalin kirjasto British Museumissa.

Sisällysluettelo

Historiaa

Kirjaston jäännösten tutkiminen

Viitteet

Lisää aiheesta

Historiaa

Kirjaston jäännöksistä on löydetty 30 000 savitaulua, jotka on kirjoitettu nuolenpääkirjoituksella. Ne käsittelevät hallinnollisia dokumentteja, tekniikkaa ja kaunokirjallisuutta. Savitauluissa käytetty kieli on joko sumeria tai akkadia. [2] [3]

Assurbanipal oli kuningas Assarhaddonin kolmanneksi vanhin poika, eikä häntä oltu alunpitäen tarkoitettu hallitsijaksi. Hän ei saanut kruununperijälle tarkoitettua sotilaskasvatusta, vaan hänestä koulutettiin oppinut. Tultuaan hallitsijaksi lyhyen epävakauden kauden jälkeen hän saattoi jälleen omistautua hallitustoimien ohella sivistysharrastuksilleen. [4]

Kirjastoonsa hallitsija määräsi kerättäväksi kaikkia mahdollisia tekstejä. Hän ei halunnut kopioita, vaan nimenomaan alkuperäiskappaleita. Säilyneessä kirjeessä Borsippan kaupungin kuvernööri tiedustelee, että haluaako hallitsija myös puulevyille kirjoitettuja tekstejä. Tutkijat olettavat, että puulevyille kirjoitetut tekstit kopioitiin savitauluille, sillä kirjaston jäännöksistä ei ole löydetty viitteitä niiden jäännöksistä.[5]

Kirjasto käsitti kaksi rakennusta: Niniven pohjoisen ja kaakkoisen palatsin. Myös Ištarin ja Nabun temppeleiden raunioista on löydetty savitauluja, mutta tutkijat eivät pidä niitä kirjastoon kuuluneina. Savitaulujen ohella kirjastossa säilytettiin sylinterisinettejä, kivisiä prismoja joissa nuolenpääkirjoitusta ja seinäreliefeistä päätellen myös nahkaisia rullia, joissa oli aramean kielistä kirjoitusta. Ne lienevät palaneet kirjaston tuhon yhteydessä. Suurimmat löydetyt savitaulut ovat kooltaan 23 x 15 senttimetriä ja pienimmät noin 2 neliösenttimeriä. [6]

Meedialaiset valtasivat Niniven vuonna 612 eaa ja kirjasto tuhoutui tuolloin. Kirjahyllyt ja niitä kannatelleet lattia romahtivat ja kirjaston aineistoa tuhoutui paljon, savitauluista tuli suurimmalta osin sirpaleita. [7]

Kirjaston jäännösten tutkiminen

Assurbanipalia esittävä nykyaikainen Fred Parhadin tekemä pronssipatsas. San Francisco, Yhdysvallat.

Ensimmäiset kaivaukset kirjaston raunioilla tekivät Austin Henry Layard vuosina 1852- 1854 ja Henry Creswicke Rawlinson vuosina 1852- 1854. Rawlinsonin työparina oli paikallinen tutkija Hormuz Rassam joka löysi tuhansia tekstitauluja. Kirjaston löytyminen oli suuri tieteellinen sensaatio. Se avasi näköaloja muinaisen Mesopotamian asukkaiden kulttuuriin ja maailmankuvaan. [8] [9]

Kun savitauluja ryhdyttiin tutkimaan, huomattiin, että nuolenpääkirjoitus on tehty erittäin huolellisesti. Taulujen savi on korkealaatuista ja taulut oli viimeistelty suurta huolellisuutta noudattaen. Moniin tauluihin oli merkitty, että ne olivat kuningas Assurbanipalin omaisuutta. Joukosta löydettiin myös tauluja, jotka olivat selvästi Assurbanipalin aikaa vanhempia. [10] [11]

Savitaulujen tekstit käsittelevät useita aiheita kuten taikuutta, horoskooppeja, runoutta, lääketiedettä, maantiedettä ja kielitiedettä. Sinne arkistoitiin myös kuninkaiden kirjeenvaihtoa ja virkamiesten lähettämiä raportteja. Merkittävä löytö oli Gilgameš-eepoksen löytyminen, jota pidetään maailman vanhimpana kaunokirjallisena tekstinä. [12] [13]

Vuonna 2002 aloitettiin Assurbanipalin kirjastoa koskeva projekti. Sen aloitti Mosulin yliopiston professori Ali Yaseen. Sen aikana on kirjaston tekstejä luetteloitu, tekstitaulujen sirpaleita on pyritty yhdistämään ja kääntämään nykykielille. Projektin ansiosta kirjaston tekstejä voi lukea nykyään British Museumin verkkosivuilta. [14]

Viitteet

1. http://www.ancient-origins.net/ancient-places-asia/ashurbanipal-oldest-surviving-royal-library
2. http://www.ancient-origins.net/ancient-places-asia/ashurbanipal-oldest-surviving-royal-library
3. http://www.thoughtco.com/library-of-ashurbanipal-171549
4. http://www.thoughtco.com/library-of-ashurbanipal-171549
5. http://www.thoughtco.com/library-of-ashurbanipal-171549
6. http://www.thoughtco.com/library-of-ashurbanipal-171549
7. http://www.thoughtco.com/library-of-ashurbanipal-171549
8. http://www.thoughtco.com/library-of-ashurbanipal-171549
9. http://oracc.museum.upenn.edu/asbp/
10. http://www.thoughtco.com/library-of-ashurbanipal-171549
11. http://oracc.museum.upenn.edu/asbp/
12. http://www.ancient-origins.net/ancient-places-asia/ashurbanipal-oldest-surviving-royal-library
13. http://www.thoughtco.com/library-of-ashurbanipal-171549
14. http://www.thoughtco.com/library-of-ashurbanipal-171549

Lisää aiheesta

- http://www.allmesopotamia.wordpress.com/tag/library-of-ashurbanipal/

- https://375humanistia.helsinki.fi/simo-parpola/assyrian-valtionarkistot

---

Noudettu kohteesta ”https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=Assurbanipalin_kirjasto&oldid=19033024”

Sivua on viimeksi muutettu 11. heinäkuuta 2020 kello 17.05.

Teksti on saatavilla Creative Commons Attribution/Share-Alike -lisenssillä; lisäehtoja voi sisältyä. Katso käyttöehdot.
Wikipedia® on Wikimedia Foundationin rekisteröimä tavaramerkki.
Ongelma artikkelissa?